

Juubilar Meinhard Kirm

15. jaanuaril tähistas Meinhard Kirm oma 70-ndat sünnipäeva. Seda numbrit kuuldud imestasin siiralt, sest silme ette tulid kohe igapäevased pildid kergel sammul staadioni poole tõttavast Meinhardist, spordivahendite kuhi kaenlas. Minu meelest ei toimeta enamuses selles vanuses inimesi nii nooruslikult.

Meinhard peab põhiliseks liikumise vajadust: "Mul siin hea näide, oma tänava naabrimees Kase Jüri. Omal üheksakümne kaks aastat turjal, aga vaata, kuidas päevad läbi ringi traavib. Ja tänu sellele liikumisele püsib mees ikka niimoodi püsti, et teist sellist annab kõrvale otsida. Head eeskujud innustavad, vaatan naabrimeesi ja tekib omalgi huvi liigutada, pole ma iseju kuigi vana veel!"

Meinhard on pärit Tartumaalt, koolis käis Holstre ja Tarvastu algkoolis ning Viljandi Maagümnaasiumis. XI klassi õpilaseks 1949. aastal ta arreteeriti, põhjuseks kuulumine rahvuslikku koolinoorte nõukogudevaenulikkude organisatsiooni "Triumviraat". Määrati 25+5, millest istus ära kuus aastat Siberi vasekaevanduses.

Treeneritööd alustas 1955. aastasügisel Viljandi rajooni spordikoolis. 1960. aastal lõpetas Tartu Ülikooli Kehakultuuriteaduskonna kehakultuuri- ja spordiõpetajana. 1964. aastast saadik on Meinhard pidanud treeneriametit Suure-Jaanis.

Spordiga tegelemist alustas ta kahe-teistkümmene aastase puukaikaga teivast hüpates. Sihipärane kergejõustikuga tegelemine algas 1947. aastal. 1947-1948

oli ta maakonna koolinoorte meistri-võistlustel teivas-, kolmik- ja kõrgushüppes ning tõkkejooksus pidevalt kolme esimese hulgas. Teivashüppe parim tulemus 3.90 pärineb 1961. aastast. Ka spordi kohutuniku tööga on tegeldud poisikesepõlvest peale. Ametlikult on kirjast ligi 1000 võistlust ja peale nende veel vähemalt 300, mis on fikseerimata. Paarkümmend korda on kohtunikuna osaletud Nõukogude Liidu võistlustel ja teist samapalju Eestis peetud rahvusvahelistel võistlustel.

Üle kolmekümne aasta on Meinhard võistlustel osalenud veteranide-klassis ning püsinud kindlalt auhinnasaajate esir eas. Ta on medaleid koju toonud Budapestist, Turust, Kristiansandist, Ateenast ja Malmöst.

Tema eludeviisiks on: **sport see on liikumine, aga liikumine see on elu.**

Spordi kõrvalt jumaldab Meinhard Kirm raamatuid ja armastab reisimist. Lemmikraamatuks on "Henriku Liivimaa kroonika". Tänu veteranide võistlustele on läbi reisitud viisteist euroopa riiki ja palju endise Nõukogude Liidu vabariike. Meinhardi arvates on imeline elamus näha kaugeid maid ja sealsetelu.

Ka seitsmekümnesel jätkub nii treeneritöö kui osalemine veteranide võistlustel.

23. veebruaril annab president Lennart Meri juubilarile üle Eesti Punase Risti medali

Jaanus Siim

Pildid jutustavad

FOTOD:
Jaanus Siim

Jaanuarikuu viimastel päevadel tuli Mihkel Jürisson välja ettepanekuga teha järve jääle uisutamiskõlblik liuväli. Suure-Jaani päästekomando pealik Heino Johanson ei lasknud seda kahte korda öelda. Puurimine näitas jää paksuseks 20 cm. Uue mootorpritsi kasutamise õppuste tulemusena sündiski liuväli, kus uisutajaid jätkub hiliste õhtutundideni.

VEEBRUARIMÖTTEID

Talv võimutseb, kuid me teame, et nurka surutud valgus kasvab iga päevaga suuremaks: suured muutused vajavad kannatlikkust, aega ja arukust. Looduses on teatavasti tasakaalu rohkem kui tänapäeva inimestes, kes üritavad eirata looduseadusi, sest seda nõudvat keeruline ja raske aeg. Tervist säästmata peavad juba lapsedki eluraskustes toime tulema ja nii nad teevad oma vanemaid säästa soovides. Näen seda koolis ja lasteaias tihti. Mõte lastele läks ka siis, kui juttu tehti sellest, et lapsed peavad loobuma oma armsatest koolikaaslastest ja koolist, sest vanemad lähevad elama sinna, kus on võimalik leida tööd. Paratamatult tahaks küsida, mida selle heaks teevad need, kes määravad piirkonna arengusuunda? Muidugi peaks igaüks eneselt küsima, missuguse jälje ta maha jätab või jättis, mõeldes kasvõi möödunud aastale.

Elu ei ole mustvalge, vaid mitmevärviline: must peidab eneses ka valget ja kõiki teisi värvi. Valge lumevaiba all on peidus must muld, millest võrsub värvikirev maailm. Inimeste maailmas määrab elu värvi seeme, mida külvati. Ka mõtetega

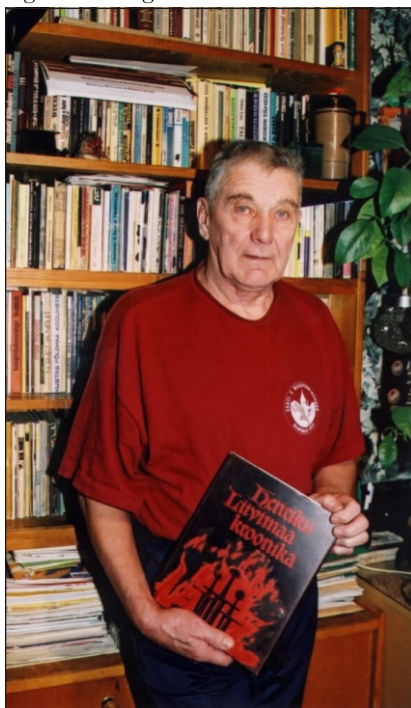
külvame me iseendasse kas kahtlusi või lootusi, usku või uskumatust ja se esmine värv sõltub iseenenda mõtetest, peegeldudes meie näos kurbuse, rõõmu, sünguse, meeletu või ükskõiksuseks. Aga tasuks mees pidada, et me kõik oleme inimesed oma heade ja halbade, musta ja valge küljega ning kõigis meis on peidus vikerkaarvärvid. Kui kasvatusteadlased soovivad last kiita just siis, kui on tagasilangusi, siis suur inimene vajab tuge ja mõistmist, olles raskustes. Ma imetlen kõiki neid inimesi, kes püüavad vaid enese peale lootes eluraskustega võidelda ja suudavad luua oma firmasid ning anda tööd teistele. Kuid märkan sedagi, et niimoodi teevad nad ka halba-eelkõige enestele, sest halastamatu isenda eksploateerimine on isiklik süü omaenda tervise ees.

Õed ei eksisteeri päevata, meest naiseta ja inimene ei saa läbi teise inimeseta. Nii lihtne tõde, kuid me eirame seda päris tihti, süüdistades üksteist või uhkelt teatades, et mulle pole kellegi abi tarvis. Igasugune raskus, mis me teele ette tuleb, on selleks, et me temalt midagi õpiksime, sest vastasel korral muutuksid

probleemid veelgi suuremaks. Konfliktide puhul on mõlema osapoolle pühaks kohuseks püüda mõista vastaspoolt ja kahjuks kaks korda kivi head jahu ei jahvata. Meie linnakeses püsib probleemidepundar teravalt üleväl ja kohati võib kaotada usku, et midagi paremaks läheks. Liialt kõrget hinda peavad makma just asjaga mitteseotud inimesed - lapsed, kool ja tavalised linnaelanikud. Ühes mõtiskluses kõlas trafaretne tõde targema järeleandlikkusest, kuid võibolla on meil tarkuseni veel pikk tee? Ka minul lehe toimetajana, sest vastukajade puudumise tõttu ei oska ma ilmselt lugejale õieti läheneda ja teda uskuma panna, et ka ajaleht on meie ühine tegu ja võimalus muutuste teel edasiareneda.

Uue aasta teist lehenumbrit võib nimetada sporditeemaliseks. Aasta parimate sportlaste autasustamisel käies veendus, et oleme spordielu kajastamise lubamatult unarusse jätanud. Meil on vahvaid spordimehi ja naisi, kellest kindlasti edaspidi lähemalt kirjutame. Endiselt ootan lugejate mälestusi, ka spordielust.

Tiiu Jüriado
Toimetaja

Meinhard oma lemmikraamatuga keset isiklikku raamatukogu, mis sisaldab ligi 2000 teost

FOTO: Jaanus Siim

OMAVALITSUSTES

Jaauariku Suure-Jaani

Linnavalitsuses

8. jaanuaril 2001

1. Otsustati Peeter Arrole maksta hüvitust 200.- krooni kuus isikliku mobiiltelefoni kasutamise eest ametikõnelusteks.

2. Väljastati FIE Adu Peetsile kauplemisluba Pärnu tn 3 kaubamaja II korrusel kasutatud rõivastega, jalatsitega ja kodumasinatega kauplemiseks.

3. Väljastati FIE Piret Ottasele alkoholi tegevusluba "Reipi" baaris alkoholiga kauplemiseks.

4. Kinnitati linna eelmise aasta eelarve täitmise aruande auditeerija valimise konkursi tingimused.

15. jaanuaril 2001

1. Koos osatühingu nõukogu liikmetega kuulati aktsiaseltsi "BDO Eesti" audiitori Lembar Kivistiku ettekannet osatühingu "Suure-Jaani Hooldus" läbi viidud erikontrollist.

2. Lubati aktsiaseltsil "Laansoo Grupp" paigaldada Tallinna tn 7 hoonele Hansapanga kahepoolne valgusreklaam.

3. Väljastati Tallinna tn 30 saunepesuköögile lammutusluba.

4. Määrati hooldajad kahele sügava puudega linnakodanikule.

5. Väljastati tegetsemisluba osatühingule "Arvil" metsa ülestöötamise ja ümbertöötlemise, metsa- ja saematerjali kokkuostu ja müügi ning litsentsi mittenduivate transporditeenuste alal.

17. jaanuaril 2001

1. Tehti osatühingule "Suure-Jaani Hooldus" ettepanek linna tänavavalgustuse kohta - energia kokkuhoiduks kustutatakse kõrvaltänavate valgustus 24.00 ja süüdatakse 06.30.

2. Moodustati kolmeliikmeline erastamiskomisjon koosseisus: esimees Leili Kuusk ja liikmed Eda Pulla ja Veronika Ringo.

3. Kuulati majandusnõunik Leili Kuuse ettekannet 2001. aasta eelarve eelnõust.

22. jaanuaril 2001

1. Arutati Supeluse tn 16 kinnistu ostueesõiguse kasutamise võimalust.

2. Otsustati maksta Silvia Leppikule isa surma puhul matusetootust 1350.- krooni.

3. Muudeti Pärnu tn 5 korteri 3 sihtotstarvet (äripinnaks) ja väljastati selle kohta kasutusluba.

4. Kuulati Roman Averi ettekannet audiitorbüroo "BDO Eesti" akti kohta.

5. Väljastati kauplemisluba osatühingule "Raamat" Tallinna tn 2 kaupluses raamatukaupadega, kantselitarvetega ja meenetega kauplemiseks.

29. jaanuaril 2001

1. Arutati Enno Pävi juuresolekul osatühingu "Demopol" kauplemisloa pikendamise taotlust ja otsustati see rahuldada tähtajani 30. november 2001.

2. Määrati hooldajad kahele raske puudega isikule.

3. Sotsiaalkomisjoni ettepanekute alusel eraldati ühekordseid sotsiaal-toetusi ning tasuta koolitoitu.

4. Pikendati Viiratsi lastekodu kasvan-diku Toomas Pukka koduluba.

5. Tunnustati järvele liuvälja rajanuid.

6. Arutati Pärnu tn 5 korterite müügi-pakkumist ja otsustati sellest loobuda.

7. Räägiti investeringute kavast aastateks 2001 - 2004.

8. Avati audiitorite pakkumised linna eelmise aasta eelarve auditeerimiseks. Valik tehakse järgmisel linnavalitsuse

istungil.

9. Otsustati küsida osatühingult "Suure-Jaani Hooldus" andmeid traktori T-25 müügi kohta, võlgade ja võlgnike nimekirja ning linna poolt eelmisel aastal eraldatud raha eest tehtud tööde nimekirja.

Linnavolikogus

Linnavolikogu istung toimus 25. jaanuaril.

1. Otsustati esitada Siseministeeriumile taotlus sooviga osaleda koos Suure-Jaani vallaga ja Olustvere vallaga pilootpiirkonna valimises. Üle Eesti valiti kolm pilootpiirkonda, kes saavad Taani ja Siseministeeriumi rahalise abiga koostada piirkondliku arengukava ning nüüdseks on teada, et meie piirkond osutus valituks.

2. Kehtestati maamaksümääraks 2 % maa maksustamishinnast aastas, seaduses lubatud maksuvabastust pensionäridele ei rakendata.

3. Loeti I korda Suure-Jaani linna 2001. aasta eelarvet. Eelarve- ja majanduskomisjoni ning volikogu liikmete poolsed parandusettepanekud tuleb esitada linnavalitsusse 5. veebruariks. Eelarve eelnõuga on kõigil huvilistel võimalik tutvuda Suure-Jaani Linnaramatukogus ja linnavalitsuse kantselisel.

4. Otsustati vabastada Marje Tamm ja Maie Käba sotsiaalkomisjoni liikme kohustustest nende avalduste alusel ning vähendada komisjoni liikmete arvu kahe võrra - komisjoni on nüüd 5 liiget.

5. Nimetati Ülo Köst aselinnapea ametisse tähtaegselt kuni käesoleva linnavolikogu koosseisu volituste lõppemiseni ning määrati talle töötasu 5714.- kroonikuus.

6. Anti linnapea Peeter Arrole nõusolek tegevuse jätkamiseks füüsilisest isikust ettevõtjana põllumajandus-saaduste tootmise ja müügi, fotograafia, nõustamise ning tõlke- ja kujundustööde alal.

7. Muudeti linnapea töötasu, mis alates 1. veebruarist on 7000.- krooni kuus.

8. Delegeeriti kohaliku omavalitsuse ostueesõiguse eitava otsustuse tegemise õigus Suure-Jaani Linnavalitsusele. Kui linnavalitsus asja arutamise käigus peab vajalikuks ostueesõiguse rakendamist, siis esitatakse materjalid linnavolikogule otsustamiseks. Asja sisu on selles, et kuni käesoleva aasta lõpuni on kohalikel omavalitsustel oma haldusterritooriumil ostueesõiguse kõige kinnisajade suhtes nende igat liiki võõrandamisel (müümisel, kinkimisel jne). Ostueesõigus ei kehti ainult lähisugulaste vaheliste tehingute suhtes.

3. Maa ostueesõigusega erastamine

* Tooma katastriüksus Vöhmassaare külas erastatakse Rihu Jaanistele

* Sürgavere kauplus katastriüksus Sürgavere külas erastatakse Viljandi Tarbijate Ühistule

* Väljaotsa katastriüksus Taevere külas erastatakse Heino Reinjärvele

* Risttänava katastriüksus Kibaru külas erastatakse Reiko Sovale

* Linnussaare katastriüksus Navesti külas erastatakse Arvo Kiisile

* Ojakalda katastriüksus Arjadi külas erastatakse Ulvi Kikrele

* Ruusa puurkaev katastriüksus Kootsi külas erastatakse Jaan Jaskale

* Lembitu 3 katastriüksus Lõhavere külas erastatakse Jaan Pullale

* Lembitu 7 katastriüksus Lõhavere külas erastatakse Andres Sepale

* Lembitu 9 katastriüksus Lõhavere külas erastatakse Voldemar Tammerrannale

* Pähkli katastriüksus Taevere külas erastatakse Liia Topasiale

* Verase katastriüksus Epra külas erastatakse Niina Teringule

3. Vaba põllumajandusmaa nr 1, mis asub Vöhmassaare külas, erastati osatühingule Paala.

esiindajat eks alternatiivse haldusreformi komisjoni koosseisu määrati volikogu esimees Rein Tamm, vallavanem Ain Olesk ja volikogu liige Olavi Udami.

* Suure-Jaani valla 2000.a. eelarve täitmise aruande audiitoriks määrati OÜ Infora.

* Sürgavere Põllumajandusühistu tegi Suure-Jaani vallale ettepaneku müüa lasteaia hoone hinnaga 590 000 krooni. Volikogu otsustas, et vald soovib kasutada ostueesõigust Sürgavere põllumajandusühistu poolt lasteaia hoone võõrandamisel, kuid peab pakutud hinda 590 000 krooni põhjendamatuks kõrgeks.

* Anti nõusolek Heiki Saarele erastada ostueesõigusega ligikaudu 40 ha tagastamise käigus vabaks jäävat maad talle kuuluva Päraküla suurfarmi juurde.

* Suure-Jaani Linnavalitsus tegi ettepaneku Suure-Jaani vallale osaleda Suure-Jaani Kultuurimaja ja Suure-Jaani Linnaramatukogu majandamise eelarvetes 30 protsendiga. Volikogu otsustas asuda Suure-Jaani linnaga läbirääkimistele osalemiseks Suure-Jaani Kultuurimaja ja Suure-Jaani Linnaramatukogu majandamise eelarvetes ja volitas nimetatud küsimuses läbirääkimisi pidama vallavanem Ain Oleskit.

* Otsustati mitte teostada ostueesõigust Suurekivi, Juhkama, Arjadi-Tõnis, Lõhavere Puidutööstus, Jaani, Lõhavere tee 7 ja Künka maaüksuste suhtes.

Suure-Jaani Vallavalitsuse

25.01.2001.a. istungil:

1. Oigusvastasel võõrandatud vara eest määrati kompensatsioon Eerik Mikule, Jaan Torokoffile, Ants Torokoffile, Aino Torokoffile, Harry Aavikule, Ene Kõvatomasele ja Valmar Kõslerile

2. Oigusvastasel võõrandatud maa tagastati:

* Piirioja katastriüksus Lõhavere külas tagastati Leoniida Ehrsteinile

* Sigaru katastriüksus Epra külas ja Väike Sigaru katastriüksus Epra, Kibaru ja Kootsi külas tagastati Anne-Malle Hallikule

3. Maa ostueesõigusega erastamine

* Tooma katastriüksus Vöhmassaare külas erastatakse Rihu Jaanistele

* Sürgavere kauplus katastriüksus Sürgavere külas erastatakse Viljandi Tarbijate Ühistule

* Väljaotsa katastriüksus Taevere külas erastatakse Heino Reinjärvele

* Risttänava katastriüksus Kibaru külas erastatakse Reiko Sovale

* Linnussaare katastriüksus Navesti külas erastatakse Arvo Kiisile

* Ojakalda katastriüksus Arjadi külas erastatakse Ulvi Kikrele

* Ruusa puurkaev katastriüksus Kootsi külas erastatakse Jaan Jaskale

* Lembitu 3 katastriüksus Lõhavere külas erastatakse Jaan Pullale

* Lembitu 7 katastriüksus Lõhavere külas erastatakse Andres Sepale

* Lembitu 9 katastriüksus Lõhavere külas erastatakse Voldemar Tammerrannale

* Pähkli katastriüksus Taevere külas erastatakse Liia Topasiale

* Verase katastriüksus Epra külas erastatakse Niina Teringule

3. Vaba põllumajandusmaa nr 1, mis asub Vöhmassaare külas, erastati osatühingule Paala.

4. Vaba metsamaa nr 144, mis asub Kabila külas, erastati Andreas Reinbergile ja nr 41, mis asub Vöhmassaare külas, erastati osatühingule Paala.

5. Garaaziühistule Metspoolle kuulu-vale garaazile määrati teenindamiseks vajaliku maa suuruseks 2253 m².

6. Korteriomandi seadmise teel erastati Seedri katastriüksus Sürgavere külas Tiia Adamsinile ja Mati Adamsonile.

7. Nõustuti Lehtsaare looduskaitseala kaitse-eeskirja projektiga

8. Ester Rabale väljastati ehitusluba majandushoone ehitamiseks.

9. Kasutuslood maakeldri ja sauna kasutuseks väljastati Mikk Reierile, Virve Kruusile ja Vello Reierile, küüni ja kartulihoidla kasutuseks väljastati Mikk Reierile.

10. Tegutsemislood väljastati füüsilisest isikust ettevõtjatele Lembit Udule ja Olev Allele tegutsemiseks Laane Puidutööstuses Taevere külas. Tegutsemisala-deks ümaspuidu ost-müük ja töötlemine.

11. Ljubov Galanina majavalalduse nimeks määrati Nõmma ja Arvo Müili majavalalduse nimeks Kuuseheki.

12. Siina Väljale anti üürilepingu alusel kasutada korter nr 4 majas nr. 4 Munsil külas.

Olustvere Vallavalitsuses

Kinnitati kirjaliku enampakkumisega võõrandatava Uuemetsa majavalalduse alghinnaks 25000.- krooni ja majavalalduse pakkumistingimused ning ostumüügilepingu tingimused.

Väljastati kauplemis ja tegevusluba füüsilisest isikust ettevõtja Riho Putniku Ülde Külapoele.

Kinnitati Tääksi Põhikooli rekonstrueerimise-projekteerimistingimused.

Ehitise kasutusluba väljastati Tääksi sidejaskonnale ja garaazidele nr 1 Olustvere alevikus.

Kinnitati "Teabenõuete menetlemise kord".

Olustvere Kultuurimaja uueks nimeks on Olustvere Seltsimaja

Olustvere Vallavalitsus esitas volikogule järgmised eelnõud

* Ülde küla keskasula detailplaneeringu vastuvõtmine

* Olustvere valla eelarvest finantseeritavate toetuste maksmise korra muutmine

* Projektis "Kohaliku omavalitsuse arengukava koostamine" osalemine

* 2001.a. eelarve 2 lugemine

Vallavolikogus

Võeti vastu Ülde küla uus detailplaneering, mis pannakse tutvumiseks välja vallamajaja ja Ülde Külapoodi ajavahemikul 12.02.-26.02.2001.a.

Ülde küla keskasula detailplaneeringu avalik arutelu on 27.02.2001 kell 15.00 Ülde keskusehoones.

Muudeti "Valla eelarvest makstavate sotsiaaltoetuste maksmise korra" punkti 3 järgmiselt: "Üksielavatele vanuritele ja mittetöötavate invaliidsuspensionäridele, kes ei oma metsakin-nistut, võimaldatakse aastas 5 m³ küttepuid sotsiaalkomisjoni otsuse alusel. Avaldus esitada iga-aastaselt 1.aprilliks.

Otsustati osaleda alaprojektis "Kohaliku omavalitsuse arengukava koostamine" koos Suure-Jaani linna ja vallaga.

Mure tõi rahva kokku

17. jaanuaril toimus Suure-Jaani kultuurimajas rahvakoosolek, mis pidi tutvustama inimestele "Kalda" poe olukorda. Kella viieks koguneski nii suur hulk rahvast, et mõned inimesed olid sunnitud püsti seisma - see näitab, et inimesed tunnevad linnas toimuvat vastu huvi.

Koosoleku juhatas sisse linnapea Peeter Arro. Seejärel andis ta sõnajärje üle aselinnapea Peedu Voormanskile, kes tutvustas ja näitas ka "Kalda" poega seotud dokumente ning rääkis nendega seonduvatest seadustest. Tema kokkuvõtte andis meie arvates väga põhjaliku ülevaate toimunust. Oma versiooni loost rääkis ka härra Luuken. Pärast seda said sõna linna- ja vallakodanikud. Teiste hulgas võttis sõna Ülo Merila, kes on härra Luukeni volitatud esindaja. Iga oma sõnavõtu alguses tituleeris ta ennast uue nimega (linnapea, advokaat). Tema sõnavõtt kujunes vahel vägagi ägedaks ja tema jutust kadus mõnikord loogika. Sõna

võttis ka Suure-Jaani Gümnaasiumi kauaaegne direktor Ülo Kõpp, kes oli linnavalitsuse peale väga pahane. Kostus teisigi Margus Luukenit pooldavaid kui ka sarjavaid arvamusi.

Koosolek ei olnud kohtuprotsess, et selgitada, kes on tekkinud olukorras süüdi, vaid püüti rahvast informeerida. Linnavalitsus tunnistas, et koosolek oleks pidanud toimuma varem, siis oleks olnud võimalik vältida hilisemaid väärarvamusi nagu kiusaks linnavalitsus härra Luukenit, ja samuti tunnistati oma viga, et nad on Margus Luukeni vastu liiga leebed olnud.

Me arvame, et kes tahtis aru saada, miks "Kalda" poodi ei saa avada, see ka sai (sest esitlus oli väga põhjalik) ja kes ei tahtnud aru saada, see ei saa tänase päevani. On väga hea, et linnarahvas sellisest üritusest aktiivselt osa võttis, kuna linna probleemid on ju meie kõigi probleemid.

Maarja Lillsaar ja
Priit Toobal

Linnavalitsusel õnnestus manada enamiku kuulajate silme ette just selline pilt, nagu ametnikud soovisid. Effektselt abiks oli seejuures tehnika viimane sõna.

FOTO: Jaanus Siim

Rahva heaolu või ...?

Nagu teate, andsid meie hulgast 145 inimest oma toetus allkirja taotlusele, et Suure-Jaani linnavõim taasavaks 11. septembril suletud ootepaviljoni ja kaupluse. Inimeste vajadusi mitte arvestades oleks ootuskohane, et selline valitsus astuks tagasi ja vabastaks koha neile, kes soovivad ka linnakodanike heaolule mõelda. Eriti turvaline ja mugav oli "Kalda" poes bussi oodata lastel. Meid ärritab tõsiasi, et pakase ja külma käes bussi oodates vaatab vastu tühjal ja kasutuna seisev ilus ja ajakohane hoone, mis meid aastaid oli meeldivalt teenindanud ja andnud tööd paljudele inimestele. Poe virkade kokkade ja pagarite-kondiitrite poolt valmistatud maitsvaid hõrgutisi ja odavat kehakinnitust ei saa me enam nautida, vaid selle asemel seisame loidisevaina pakase meelevallas.

Kui ma 19. detsembril 2000. aastal andsin Peeter Arrole üle meie nõudmised, ütles linnapea selgelt väljendunud pahameelega ja üleoleva tooniga, et Eesti Vabariigis kehtivate seaduste kohaselt võetakse rahva nõudmised linnavõimude poolt arutlusele kolme kuu jooksul.

Linnavõimude arvates on olukorras täielikult süüdi härra Margus Luuken, keda nüüd poe sulgemisega ka karistati. Kuid ma olen asja uurimas käies saanud teada, et juurdeehituste käigus on hoone konstruktsioone hoopis tugevdatud ning maja varisemisohhtlikuks kuulutamine on tegelikult vaid ettekäändeks ja eneseõigustuseks. Ekslinnapea Mihkel Jürissoni süüdistusi ajalehes ei saa me ka tõsiselt võtta, sest neis on vastuolu. Margus Luuken on auga täitnud oma 1991.

aastal allkirjutatud lepingut, milles ta oli nõus pikkadeks aastakümneteks tagama linnakodanikele võimaluse bussi oodata. Me kõik teame, et tingimused läksid selleks aina paremaks

2000. aasta 11. septembri linnavalitsuse korralduses on poe sulgemise põhjuseks toodud abilinnapea hr. Peedu Voormansiku tehtud ettekirjutus (22. augusti 2000.a.): "Likvideerida omavoliliselt rajatud ärihoone esimesel korrusel esifassaadi kaarestike ees olevad avatäited- tähtaeg 01. september 2000." Linnavalitsuse korralduse nr. 121 neljas punkt kõlab aga nii: "Kasutusloa ennistamine võib toimuda Suure-Jaani Linnavalitsuse korraldusega pärast seda, kui hr. Margus Luuken täidab ehitusjärelvalve inseneri Peedu Voormansiku poolt 22.09.2000 koostatud ettekirjutuse

nr. 1-13/149"

Niisiis oli hoone sulgemiseks ainult üks põhjus: klaasid, millised hr. Luuken paigaldas hoone ette, muutes hoone ilusamaks ja ootajale mugavamaks. Jääb mulje, et jutt hoone kokkuvarisemisest ja linnakoosoleku kokkukutsuni ne oli mõeldud linnarahva uskuma panemiseks, et kõiges on süüdi hr. Margus Luuken. Mees väärrib enne hukkamõistu aga tunnustust ja abi. Kuid õnneks pole inimesed rumalad. Kahjuks on kodanikud liigselt tagasihoidlikud, millest tuleks üle saada. Meie tagasihoidlikkust kurjasti kasutades on linnavalitsuse tegutsemise tõttu paljud inimesed ilma tööta, rääkimata bussiootamis- mugavuste kadumisest.

Ülo Merila

Linnapea vabandab ja vastab

Pea tunnistama, et eksisin mõnede asjaoludega, kui selgitasin kokkutulnuile Kalda poe kasutusloaga seonduvat. Kasutusloa ei peatatud mitte selle pärast nagu oleks osa senise ruumi seinu lammutatud, nagu ma tookord väitsin. Põhjuseks oli hoopiski **omavoliline** ehk ehitusloata ehitamine. See põhjus on kirjas ka linnavalitsuse korraldusel (11. 09. 2000 nr. 121), mille kohta Ülo Merila ägedalt aru päris. Kordan veelkord: linnavalitsusel ei olnud muud võimalust omavolilise tegutsemise tõkestamiseks.

Suure-Jaani valla majandusarendusnõunik Märt Perve küsib:

Kuidas sai võimalikuks nii pikaajaline ja lõputu tõe ja õiguse otsimine linnavalitsuse ja hr. M. Luukeni vahel, kui linnavalitsus on väidetavalt toetunud alati ja üksnes seadustele ja teinud otsuseid seadusi tundvalt. (v.t. M. Jürisson "Mis maksab seadus, mis maksab mehe sõna" Leole. okt. 2000)? Kas pole tegu siiski hilinenud seadusjärgimisega ja n.ö. peale kaklust rusikatega vehkimisega? Võib-olla aitaks lahendusi leida ja kompromissile jõuda inimlik mõlemapoolne vigade, tegematajätmist ja möödavaatamiste tunnistamine? Kahju raisatud ajast!

Kinnitan, et Suure-Jaani Linnavalitsus ei ole antud juhul tegeleenud tõe ja õiguse **otsimisega**. Küsimus on kogu aeg olnud **õiguse jaluleseadmises**. Mida küsija kakluse all mõelnud on, jääb arusaamatuks.

Kasutusloa peatamise korralduses on selle **taastamise** tingimuseks seatud omavolilise ehituse likvideerimine. Kompromissina on juba pikemat aega pakutud võimalust **uue** kasutusloa väljastamiseks pärast seaduslikult valmiva objekti ehitustööde lõppemist.

Veebruarikuu esimestel päevadel julgen ennustada, et uue kasutusloa väljastamine (ja kompleksi avamine) võib osutuda reaalsuseks lähikuudel. Juba on olemas projekt, millele tehakse ekspertiisi. Seejärel osutub võimalikuks ehitusloa väljastamine, projekti elluviimine ja seejärel kompleksi kasutamine.

Kuigi elame talve südames, võib öelda, et jää on hakanud liikuma.

Peeter Arro

LINNAKODANIK KIRJUTAB

SAAME TUTTAVAKS

MATI ADAMSON

Noorsoo- ja sporditöö spetsialist

Olen 30-aastane, sündinud ja kasvanud Sürgaveres. Sürgavere Põhikoolist sai ka minu esimene töökoht, kus asusin ametisse kehalise kasvatuse, poiste tööõpetuse õpetaja ja huvijuhina. Pikaajaline, järjepidev ja aktiivne huvitegevus ning sporditöö andsid häid resultaat. 7 aastat tegutsesin lasteorganisatsiooni ELO klubiga sai 1997. aastal jätku tööle asumisega Tallinnasse huvikeskus "Kullo" lasteorganisatsiooni kabineti juhatajana. Kolm aastat töötamist "Kullo" tähendas organisatsiooni põhjalikku muutmist, uue süsteemi ellu rakendamine oli vaevarikas, kuid õnnestus siiski. Edukate Laste Organisatsioon tegutseb kolmandat aastat uue

modeli põhjal ning olen selle organisatsiooni juhatuse liikmena tegev ka praegu. 2000. aasta sügisel otsustasin tulla tagasi kodukohta, kuna mu pere (abikaasa ja 3 a. tütar) polnud nõus Tallinna kolima.

01. detsembrist asusin tööle Suure-Jaani valla noorsoo- ja sporditöö spetsialistina, eesmärgiga korraldada ja arendada sellealast tööd piirkonnas tervikuna, hõlmates ka Olustvere valda ja Suure-Jaani linna. Esmaseks ülesandeks on noorsooteenuste osutamiseks vajalikud tingimuste loomine antud piirkonnas. Algust on tehtud avatud noortekeskuse rajamisega Sürgaverre. Samalaadsed keskused, mis tegutseksid ühtse süsteemina, oleks vajalikud teisteski omavalitsustes. Kuna materiaalsed võimalused pole just suured, püüan kaasata võimalikult palju teotateliisi noori, kes saavad endile paremate vaba aja veetmise võimaluste loomisel nõu ja jõuga abiks olla. Kõigi piirkonna koolide huvijuhid on ühisarutelude tulemusena alustanud esimeste konkreetsete ürituste korraldamist, milles saaks osaleda nii Suure-Jaani linna ja valla kui ka Olustvere valla noored. Vaid tulemuslik koostöö erinevate ametiasutuste ja kõigi noortega tegelevate inimeste vahel piirkonnas annab võimaluse toimiva süsteemi loomiseks.

Mõnest esilekerkinud probleemist hoolimata loodan kõik head algatused ellu viia ning endale seatud eesmärgid selles ametis täita. Ootan kõigilt häid ideid noorsoo- ja sporditöö valdkonnas.

Minuga saab ühendust telefonil 052 81 275 55-435; või e-mailitsi mati@vald.s-jaani.ee.

SÕNUMID

EUROOPA LIIT SUURE-JAANI RAAMATUKOGUS

Eutoopa Liidu rahadega on meie raamatukokku üles pandud uhke väljapanek kõikvõimaliku tutvustava materjaliga, mis puudutab Euroopa Liitu. Lisaks arvukatele bülletäänidele on lugejal võimalus tasuta kaasa võtta ka mahukamaid brošüüre ja surfata internetis. Näituseriiril kõidabki viimasel ajal pilku arvuti, mille abil on võimalik tutvuda elektrooniliste publikatsioonidega. Internetis olevaid materjale uuendatakse pidevalt. Eriti kasulikku teavet saavad gümnaasiumiõpilased, kuid ka tavalugejatel on huvitav tutvuda kõikvõimalike valdkondadega. Toome siin ära mõnede teemade pealkirjad:

Eesti Põllumajanduse areng ja konkurentsivõime Euroopa Liiduga ühinemise eel, Komisjonide volinikud, Valimistest, Regionaalpoliitikast, Majandus- ja rahaliidust, Eelarvest, Laienemisest, Elu- ja töötingimused Euroopa Liidus, Tervisekaitsest Eestis ja Euroopa Liidus, Väikeriigi kogemus Euroopa Liidus-Iirimaa, Rahvusriik, identiteet ja Euroopa Liit, Haridus ja täiskasvanute koolitus, Autoriõiguse põhimõtted, Kuidas mõjutab EL põllumajandust ja tarbijat? ja paljud teised teemad.

AJALOORADADEL

Suure-Jaani kontorineist teatriprimadonnaks

2.osa (algus eelmises lehe-
numbris)

Kui veel Suure-Jaani vaimsele õhkkonnale midagi juurde lisada, siis linnas jalutas sageli ringi majesteetliku olekuga professor Artur Kapp. Rahvale oli ta sagedaseks kõneaineks küll oma satiiriliste ütleliste pooltest nõukogude korra kohta või auväärse Stalini preemia näol saadud suure rahasumma aadressil. Helilooja jalutas pea iga päev Liidia maja eest mööda Pärnu maanteed pidi tolleaegse restorani "Roheline Konn" suunas. Seal amastas ta sõpradega õlleklaasi juures n.ö "elu arvata" ja muusikast rääkida. Saanud nooruses hea seltskondliku kasvatuse, tahtis ta galantsena Suure-Jaani daamid ilka kätt suudelda. Sai Liidialegi see au korduvalt osaks. Ka noor Villem Kapp oli Suure-Jaanis tuntud ja lugupeetud mees. Püha-päeval müristasid nad Arturiga vaheldumisi kirikus orelit. Muusika ja kunst olid tol ajal väikelinna lahutamatuks osaks. Ime siis, et Liidia talent nende tugevate tuulte mõjul peagi lendu tõusis. Asi sai alguse midugi Julius Vaksist. A.Lauk oli osanud oma alamad liita üheks pereks, kes tähistas üksteise nime-sõi sünnipäevi. Sünnipäevalapsele tervitussõnad öeldud, veiniklaasist emisedes söömud joodud, hakati nuruma, et Liidia laulaks. Seal siis Liidi lauliski laule, mida oskas. Lauljatori repertuaar täienes kiiresti tänu J.Vaksile. Viimane õpetas talle selgeks mitmed kenad

laulud nagu A.Tomsoni "Kannel", M.Härma "Tule koju", mõned M. Glinka romansid jt. Liidi mäletab üht toredat näripidu "Rohelises konnas", kus ta koos peremehe A.Laukiga laulis duetina M.Glinka romanssi "Ära ahvatle mu südant", klaveril saatis H.Köpp nootidest, mis olid J.Vaksi käega kirjutatud. Pidad need veel praegugi reliikviateks alles olema.

Need olid esialgu asutusesisesed esinemised, kuid L.Panova ilusatämbrihile lauluhääle kuulsus levis.

Kultuurimaja juhataja kutsus teda esinema isetegevusülevaltusele. Algasid harjutustunnid hommikuti "Rohelises Konnas", kus oli hea klaver. Kord juhtunud sisse astuma ka A. Kapp. Tema ülistas ja kiitis Liidia lauluhäälet ning soovitas minna edasi õppima. Professori õnnistus kaasas, läkski lauljatar rajooni ülevaltusele Viljandisse ja pälvis esimese koha. Kohe järgnes vabariiklik ülevaltus Tallinnas ja taas esikoht, tasuks sületäis Stalini preemia lau reaati de kirjandusteoseid. Oli tuul tiibades.

Suure-Jaani osutus paigaks, kus Liidi kõige muu kõrval sai esmakordselt endale korraliku riietuse, perele koos isa-emaga sooja toa ja rahuldava toidulaua. Tekkisid ka tunglemsed ja kunstilised ihalemised "puudutada ähmase kauguse tumedat piiri" nagu ütleb R. Tagore. Kaastöötaja kooperatiivi kontoris, A.Lauki abikaasa, kinkinud kord lauljatarile tolleaja publiku poolt jumaldatud G.Otsa pildi. Tallinnas "Estonia" teatris olnud aga laval

menuoperett "Kõrbelaul" Georg Otsaga peaosas. Polnud midagi parata, veri viib rähni puu otsa ja kisub lauljatori teatrilava poole. Kuulates oma südame häälet, oli Liidi juba korduvalt sõitnud Tallinna, et oma lemmikut ja "Kõrbelaulu" lähedalt vaaadata-kuulata. Kui toimus opereti sajas etendus, oli see ka raadios kuuldav, mida ka Liidia hardunult kuulas, pilk keskendunud oma lemmiku portreesse. Sellise situatsiooni puhul sobib õhkamis-märgiga lause: kes oleks osanud arvata, et tollest Suure-Jaani kontorineist saab kord Georg Otsa partner "Estonia" laval ja nimelt just operetis "Kõrbelaul"! Nii see aga oli. Aeg jõudis kätte ja Suure-Jaaniga tuli jumalaga jätta. Dokumendid muusikakooli sisseastumiseks said valmistatud Suure-Jaanis. V.Kapp, konservatooriumi õppejõud viis nad Tallinnasse, andis oma soovitus ja oligi kontorineist saanud J.Siimoni õpilane Tallinna Muusikakoolis. Saatus oli aga Liidile ja tema perekonnale mitmeid tõkkeid ette seadnud, eeskõtt puudutas see elatusvahendeid ja korterit. Koplise ehitatud parajasti üht uut koolihoonet ja isa sanud sinna kütja koha. Oige pea isa haigestus ja ta pidi töökohast loobuma, öeldi üles ka korter. Ajutise eluruumi leidis pere ühes niiskes ja jahedas juurviljahoidlas. Et sellistes tingimustes võib lauluhäälet kaotsi minna, sellest sai J. Siimon kohe aru. Ta võttis Liidi enda juurde elama. Pärast kolmanda kursuse lõpetamist üritas Liidi pääseda Estonia koori liikmeks.

Kuulnud aga, mida kõike soovijailt nõutakse, pannud ta teatrist kabu-hirmus plehku. Kes teab, milliseks oleks kujunenud lauljatori tulevik, kui saatus poleks veelkord talle oma abi pakkunud. Mõni aeg hiljem ristus tema elutee teatri dirigendi Vallo Järviga, kes neiu trööstinud, julgustanud ja võtnud käekõrvale ning viinud kõrge komisjoni ette. Liidi võetigi koori liikmeks vastu. Kõik see toimus 1952. aastal. Peagi usaldati talle ka solisti rolle. 1960. Aastast sai L.Panovast staatuse ja käskkirja järgi "Estonia teatri solist". Järgnes ooper ooperile ja operett operetile, kiitvad arvustused ajakirjanduses, välisreisid, abielu oma heategija Vallo Järviga.

Suure-Jaani oli see, mis andis L.Panovale tuule tiibadesse ja saatis ta oma unistuste randa, teatrilavale. Kellega meil tegemist, selgitagu vaid üks väljavõte paljudest arvustustest lauljatori aadressil. Nii kirjutas "Sirp ja Vasar" mõned aastad peale lauljajakarjääri algust (1963.a.) G.Verdi ooperi "Othello" etenduse puhul: "Hapra ja hingeliselt kauni Desdemona löi Liidia Panova. Tema Desdemonas oli ilu, graatsiat, elamus-likkust ja head mängulist vokaalset taset! Tema "Laul paju-puust" ja sellele järgnev "Ave Maria" ei unune niipea ning tänu L.Panovale muutus "Othello" finaaluvaatus tõeliseks kunstiliseks elamuseks, mille kõrges tasemes kahelda ei saa."

Johannes Jürisson

ARST SOOVITAB

Kas kutsuda kiirabi ?

"Igal Eesti Vabariigi territooriumil viibival inimesel on õigus vältimatule arstiabile. Vältimatu on arstiabi olukorras, kus selle edasilükkamine ohustab otseselt inimese elu või tervist.

(Tervishoiukorralduse seadus, paragrahv 5).

Järgnevalt on loetletud näidustused erakorraliseks meditsiiniabiks arvestades ametlikult kehtestatud prioriteeti (eelistust, tähtsust).

1. Äge hingamispuudulikus: hingamisteede sulgus võõrkeha, limaskestast turses jne tõttu, astmahoog, ebaselge päritoluga äkki tekkinud hingeldus või õhupuudus.
2. Traumad siseorganite vigastuse või massiivse verejooksuga: elektritraumad, hulgitraumad, lahtised luumurrud, suurte toruluude murrud, laialdased põletused.
3. Teadvuse kaotus enne tervel inimesel.
4. Valu rindkeres ja abaluude vahel, millega kaasnevad südamerütmihäired.
5. Krampid.
6. Südamerütmihäired
7. Verejooks õnesorganitest.
8. Ajuvereringehäired (tugev pearinglus, tasakaaluhäired).
9. Valud erinevates kehapiirkondades.
10. Pidev oksendamise ja kõhulahtisus.
11. Väiksemate luude (küünarvars, labakäsi, põid) kinnised murrud.
12. Sünnitus.
13. Kõrge kehatemperatuur (üle 39 kraadi) alla 1 a vanusel lapsel.
14. Mitteeluohutlik seisundis haige transport.

Abivajajale on visiit tasuta. Samuti pole määrav haigekassakaardi olemasolu.

Kiirabi võib kutsuda ka lihtsalt transpordiks (näiteks haiglast koju). Kui haige ei pea olema lamavas asendis või kui ta ei vaja transpordi ajal erakorralist meditsiiniabi, on transport tasuline 5.- krooni/kilomeeter. Selle tasub tellija.

Suure-Jaani kiirabi asub Suure-Jaani haiglas, Lõhaveres. Teeninduspiirkonda kuuluvad Suure-Jaani linn ja vald, Olustvere, Vastemõisa, Kõo vallad ja Võhma linn, kus on kokku u. 10 000 elanikku.

Väljakutse saab esitada Viljandi päästeteenistusele telefonil 112 (tasuta) või otse kiirabile 72 103 ja 05161103 (tasulised). Otsetelefonile helistamise eeliseks on väike ajaline võit. Samadel numbritel võib ka lihtsalt nõu küsida.

Kohapeal saab abi kergemate traumade ja terviserikete puhul. Röntgenivõimalus on tööpäeviti (näiteks, luumurru kahtluse korral).

Mõnikord ei suuda kiirabi kutsuja öelda, mis abivajajal viga on - väljakutse toimub kolmanda isiku kaudu või jääb puudu väljendusoskusest. Siis ei maksaks pahaks panna ega võtta seda ajaviitmisena, kui valvetöötaja täpsustavaid küsimusi esitab.

Arusaadav, et iga inimese jaoks on tema kodu kõige tähtsam koht maa peal. Kuid siiski on vaja, et teejuhatus oleks võimalikult täpne, eriti kui see antakse päästeametile. Ainult küla ja talu nime järgi on väga raske õiget kohta üles leida. On naiivne loota sellele, et küll autojuhid teavad või, et siin on varem ka kiirabi käinud. Võib-olla on tõesti käinud, kuid Suure-Jaani kiirabi teeb aastas umbes 1400 visiiti ning kõik kohad ei pruugi koheselt meenuda.

Kiirabist ei ole võimalik osta ravimeid ega väljastata retsepte. Antibiootikumi vajadusel angiini või bronhiidi ravimiseks tuleb pöörduda oma perearsti poole.

Väljakutse esitamisel valvebrigaadi kohalejõudmiseni kulub alati aega ning ükskord võib juhtuda, et lähedase inimese elu sõltub teie kiirest ja oskuslikust tegutsemisest. Sellepärast peaks igäüks tundma elementaarseid esmaabivõtteid. Asjakohast informatsiooni võib saada raamatukogust, massimeediast, meditsiinitöötajatelt. Olge julged õppima ja tegutsema, siis muutub ka kiirabi töö tulemuslikumaks.

Marika Teder

MUUTJAD

Laine apteek

Ma ei pannud pealkirjas sõnale "Laine" jutumärke, sest tahaksin rääkida mitte niivõrd apteegist, kui just Laine Lindlast, kes on toimekaim naine minu tutvusringkonnas. Rohkem kui kolm aastat tagasi otsustas ta asuda eratsetvõtja raskele teele. 1997. aasta novembrist 1998. aasta jaanuarini remonditi Tallinna tänava 11a majas asuvaid ruume ja ehitati need ülrängeid nõudeid silmas pidades sobivaiks ravimite valmistamiseks ja müügiks. Kes on vähegi ehitustöödega tegelema, need teavad, missugune töö see on. Apteegi avamine toimus 15. jaanuaril. Nüüd on jõutud nii kaugele, et ravimite müük toimub läbi arvuti. Selleks tuli osta programm, sisestada sellesse ravimite nimetused, säilivused, ravimi koodid, hinnad ja ribakoodid. Septembrikuus alustatud töö on tänaseks jõudnud niikaugele, et veel tuleb vaid vigu parandada ja täiendusi teha. Arvuti abil käib suhtlemine ka haigekassaga. Laine sõnul on kohutav töömaht tõmmanud teda tühjaks nagu sidruni. Kui ma artikli kohta täpsustusi küsisin ja öö hakul talle helistasin, oli ta minemas apteeki, et tööpäeva jätkata. Inimene jõuab palju korda saata, aga Laine suudab pidevalt käia end täiendamas veel ka ülikooli juures kursustel ja isegi välismaal. Mullu augustiks sõitis ta Austriasse farmatseutide kongressile, külastas Slovakkias ja Tsehhiimaal ravimi-

tehaseid, milliste kohta oskas leida vaid kiitvaid sõnu.

Ravimite tellimine, proviisoritöö, raamatupidamine ja paljud muud tööd on toonud Lainele ka positiivset tagasisidet: osaleti apteekide aknaaunistamisvõistlusel; saavutati väikeapteekide osas Rathiopharmi ravimite müügi osas kuues koht.

Klientidele on apteegis samuti mõeldud. Lisaks retsepti alusel ravimite valmistamisele ja veterinaarikaupade müügile mõõdetakse apteegis vererõhku ning teenindatakse abivajajaid ka töövälisel ajal. Nii kodus kui ka tööl on telefon: 72 067. Kui ravimit hetkel apteegis ei ole, siis tellitakse see järgmiseks hommikuks.

Perearstidega ühes majas tegutses apteek on kahtlemata inimestele vajalik ja Lainele ning tema perele soovime edu ja tervist selle raske vankri vedamisel!

Tiiu Jüriado

FOTO: Jaanus Siim

TEATEID

Endise Paala kooli arhiiv kolib Olustverre.

23. veebruari keskpäeval toimub Olustvere Põhikoolis Eesti Vabariigi aastapäevale pühendatud aktus, kus leiab aset Reegoldi (hiljem Paala) kooli arhiivi sümbolne üleandmine Olustvere Põhikoolile kui selle piirkonna kunagiste haridustraditsioonide jätkajale. Kohal on ka Reegoldi ja Paala kooli endised õpetajad.

Olustvere piirkonna vanim kool on asutatud Paksukülas Väljaotsa Savi saunas 1828. aasta paiku.

Paala kool lõpetas tegevuse 1997. Aastal.

KUU KÜSIMUS

Milline on ja milline võiks olla meie

Meinhard Kirm, staazikas kergejõustiku treener:

"Ausalt öeldes ma ei teagi, kas midagi üldse toimub. Minuni jõuab niipalju, et ringi käiakse ja midagi mängitakse, minu konkreetne tegevuspaik on ikkagi kooli juures.

Varasematel aegadel oli mul treeningutel viiekümne inimese ringis, viimased kümme aastat on olnud kaheteist- kuni viieteistkümmet inimest. Huvilisi käib, kes kaob varsti ära, kes jääb paika, grupp püsib ühesuurune.

Möödunud aegade võrreldes on selgelt tunda, et lapsed on hulga nõrgemaks jäänud. Seda tänu teaduse ja tehnika arengule ning rämpstoidule, mida igalt poolt pakutakse. Laps ei tahagi enam midagi normaalset süüa, ajab neid va kröbinaid sisse, joob cocat peale ja siis pole enam jõudu. Kaks-kümmend aastat tagasi jõudis iga poiss lõuga tõmmata ja mõne viguri teha, nüüd tulevad ja on nii armetult kehvad, et mitte midagi ei jõua. Ja huvi spordi vastu on ka muidugi väike, seda praktiliselt polegi. Kõige rohkem tõmbab noori ekraani ette istuma, see on muidugi huvitav, saab mööda laia maailma ringi lasta. See ei ole paha, aga kui nad ikka hommikust õhtuni seal istuvad, siis on nad puha poolpimedakesed ja küürakad. Lapse kasvav organism peab saama oma liikumisvajaduse ära rahuldada. Aga lasteni selline asi ei jõua veel, laps peab tema tagaajamist tüütuks sunduseks. Vaat kui laps ise tahab ennast liigutada, siis juba saab temaga tegeleda. Et lapsel liikumise vastu huvi tekiks, on vaja teha igasugu mängu ja vigureid, mis teda kaasa haaraks.

Nukrad lood on ka sportimistingimustega. Lausa imestamist väärt, kuidas lapsed lepivad nende ürgaegsete treeningutingimustega seal staadionil, kus riietumiseks vilets kuurilobudik ja pesemisvõimalusest pole midagi rääkida. Kui 1973. aastal hakati rääkima Suure-Jaani võimla ehitamisest, olin minagi vaimustuses, et kahekolme aasta pärast on valmis. Peatselt möödub kolmkümmend aastat ja rääkimisest pole kaugemale jõutud, nüüdseks olen lootuse kaotanud.

Kaksteist aastat tagasi loodi suure madinaga spordiklubi "Kirm". Oldi huvitatud kergejõustikust ja üht-teist üritati teha. Nüüdseks on kõik nagu kaugemale laiali läinud,

etteotsa on teised mehed tekkinud ja ei saagi öieti aru, mis asja ja kuidas seal aetakse. Nad sõidavad mööda maakonda ringi ainult pallimänguga, muu osa on ära kadunud. 1992. aastal sai viimati püütud klubivõistlust teha. Käin noortega vaid klubi nime all vabariigi võistlustel.

Suure lambakarjaga on nii, et kui on hea juhtoinas, käib talle ühtviisi hästi järele nii sada kui tuhat lammast. Kui sellist juhtoinast pole, ei lähe ka lambad omapead kusagile. Niiviisi on ka inimestega. Vaja on ühte fanaatikust organisatorit, kes ise ei peagi olema ühe või teise ala spetsialist, aga just hea organisatori vaimuga, kes paneks elu liikuma. Mänge ja võistlusi peaks toimuma igal nädalal vahetusega. Muidugi jääb praegu inimestel eluga toimetuleku nimel töörügamisest aega vähe üle, aga sellest hoolimata paneks hea organisator spordielu liikuma. Vallas hakkas nüüd noorsootöoga tegelema Mati Adamson. Tema on väga tugev organisator. Kui tema asjal sarvist võtab, siis tuleb küll siin spordielule vaim sisse."

Hele Saareoks, Olustvere põhikooli kehalise kasvatuse õpetaja:

Ma arvan, et üksikud piirkonnad eraldi proovivad seda sporditööd edasi viia. Sürga-veres hoiab Arne Miilen võrkpalli traditsioone üleval. Suure-Jaanis on SK "Kirm", kes tegeleb jalg-, korv- ja võrkpalliga. Tääksis on päris asjalik noormees, kes teeb noortele aktiivselt jalgpallitreninguid. Mina püüan siin Olustveres lastega ujuda.

Lõhavere-Lembitu mängude kohta ütlevad inimesed, et need on aegunud. Aga mulle tundub, et inimesed ei taha enam midagi teha, ei hooli spordist, vaid harrastavad tugitoolisporti ja käivad vähem väljas. Võimalik, et inimesed on ka tööga niivõrd hõivatud, et neil ei jäägi muu tegevuse tarvis aega. Meil on siin ujula, kus saab mööduda tasuta eest ujumas käia, kuid kohalik rahvas kasutab seda võimalust väga vähe. Käiakse ikka põhiliselt Võhmast, Suure-Jaanist, Viljandist.

Traditsioonid on enamasti kadunud. Vanal heal ajal, kui oli veel palju lund, olid igasugused talispordipäevad. Asutused tegid oma töötajatele ja nende peredele välja-

sõite suusatama. Võib-olla ei ole enam nii palju eestvedajaid, sest omal ajal oli ju igas asutuses oma spordimetoodik, kes siis spordielu edendamiseks tegeles. Kui on aktiviste, kes mingisuguseid üritusi välja pakuvad, siis midagi ka tehakse, aga üldiselt neid väga palju siin ei ole. Kõik on jäänud nagu kõrvale, midagi vaikselt toimub, kuid silma ei hakka.

Lapsi üldiselt huvitab sport, kuid kahjuks vaid väikest osa neist. Osad huvituvad, proovivad, siis on ühtäkki isu otsas ja läinud nad ongi. Mida nad otsivad ja mida ei leidnud, ei tea? Varasematel aegadel oli laste huvi spordi vastu ikka väga suur, sest polnud selliseid kõrvalmõjusid nagu praegu teleri, video, arvuti ja interneti näol. Tundub, et laste kehalise võime on jäänud nõrgemaks. Eks see istuv elu ruumides nende mitmesuguste ekraanide ees jätab oma jälje. Praegused lapsed kohe kardavad kehalise kasvatuse tundi, ei taha riiete vahetamist ega tunnis kaasa teha, löövad kõigele käega!

Onneks ei ole kõigiga niiviisi. Mul on näiteks grupp lapsi, kellega olen kolm aastat ujumist teinud ja maaklubide võistlustel jõudu katsumas käinud. See on vabariiklik võistlus ning lastele väga meeldib, nad tunnevad seal ennast suurepäraselt. Aga siin piirkonnas on lastele selliseid üritusi vähe. Ehk hakkab nüüd siiski olema. Loodame Mati Adamsoni peale, kes hakkab kolme omavalitsuse noortetöoga tegelema. Ma arvan, et kui tal jagub aktiivsust ja häid ideid, küll siin on ka abistajaid ja teostajaid."

Hugo Hommik, Suure-Jaani linna spordimetoodik:

"Peaks ütleva, et täiesti normaalne töö käib päris mitmel alal, meil on ka üksjagu tipptegijaid. Toimuvad mitmesugused võistlused. Praegu valmistume maikuus Viljandis toimuvateks Sakala mängudeks. Hiljaaegu käisime koos valdade kabetajatega Tartumaal võistlemas ja saime esmakordselt finaali. Möödunud aegade võrreldes on kõval tõusuteel võrkpall. Võrkpallis ja jalgpallis on palju noort pealekasvu. Kahjuks on jäänud soiku piirkonna esivõistlused kergejõustikus või õigemini kergejõustik üldse. Läbi aegade on meil olnud väga häid kergejõustiklasi.

Minu arvates peaks spordielu edasarendamiseks alade klubid

moodustama. Võrkpalluritel oma klubi, lauamänguritel oma jne. Võiks lehe kaudu teha ühe ankeedi, saamaks teada, mida rahvas üldse teha tahab? Siis saaks huvilisi kokku koguda ja midagi ühist ette võtta."

Aires Pöder, Sürgavere põhikooli direktor ja kehalise

kasvatuse õpetaja:

"Niipalju kui mina teadlik olen, kui siin üldse mingit elu on, siis on see just spordielu. On ka isetegevus, aga sellega olen vähem kursis. Siin spordielu on omaalgatuslikult tihe. Uue spordihoonega on loodud soodsad tingimused mitmesuguste trenninguteks. Kohalik võrkpallitreener ja aktivist Arne Miilen on käima lükanud kümne võistkonna võrkpallituurid, kus peale kohalike osalevad ümberkaudsed võistkonnad Viljandist Väändrani. Veel mängivad Sürgavere mehed Vastemõisa omadega regu laarselt korvpalli. Kolleeg Mare Luht ja mina teeme lastele treeninguid. Toimuvad ka aeroobika-treeningud tütarlastele ja naistele. Spordihoone kasutamise graafikus tühje auke pole.

Üldine huvi spordi vastu on olemas, kuigi aktiivsus on veidi langenud ja seda just laste osas. Tean, et Sürgaverest käis varem palju lapsi Viljandi Spordikoolis. Et siin on olnud nii mõnigi tubli sportlane, tõendab diplomite ja karikate hulk kooli juures. Omaette probleemiks on praegu üldine spordikoolide sulgemine ja maalapsel on pealegi keeruline ja kulukas linnas käia.

Spordi kõrval on väga palju muid tegevusi ja atraksioone, mis lapsi tõmbab. Arvutiklassi ukse taga ootab iga õpilane oma järjekorda, sporditreeningul see kahjuks nii ei ole. Meelitab nii arvuti-kui teleriekraan. Treeningule läheb see, kellel liikumisvajadus ikka väga suur. Maakoolis on sport siiski rohkem au sees kui linnas, kus muude ahvatluste osakaal suurem. Ja ega maal polegi mujale minna kui sportima, poodi või teisele külla. Kokkuvõttes on meil Sürgaveres tublisid sportlikke tüdrukuid ja poisse päris palju, kuid võiks rohkem olla."

piirkonna praegune spordielu?

Maret Norak,
Tääksi põhikooli
kehalise
kasvatuse
õpetaja:

"Suhteliselt
vaikne, aga üht-
teist siiski toimub.

Täiskasvanud käivad siitkandist Olustveres palli mängimas ja võetakse võistlustestki osa. Lastele on meil koolis mitmed spordiringid nagu kergejõustik, korvpall, võrkpall, jalgpall. Jalgpalli treeneriks on meil jalgpallur Sergei Vassiljev, kes veedab kõik omad vabad hetked nii suvel kui talvel kooli staadionil. Ta tahab ja oskab lastega tegeleda. Sellel õppeaastal oleme käinud jalgpalli mängimas nii sise- kui välisturniiridel. Poisid on jalgpallis üldiselt hästi esinenud, nooremad said tänu väiksemale konkurentsile isegi vabariiklikuleturniirile.

Kergejõustikuga tegeletakse nii, et mõnigi tüdruk ja poiss on maakonna võistlustel oma kooli au tublilt kaitsnud.

Lastel on huvi spordiga tegelemiseks. Probleem on lausa selles, et ei saa niipalju võistlustel käia kui lapsed seda sooviksid, kuna transport on kallid ja alati ei ole õpetajal lihtsalt aega kaasa minna. Nii umbes viie aasta tagune mõõnaperiood on läbi ja spordihuvi läheb tõusuteed. Laste haaratus on küll väike, kuid kes treeningutel käivad, need teevad sporti tugevalt. Samas teavad meil ka teised õpilased, eriti tüdrukud, et sport on terviseks, liikumises peitub ilu pant ja kehalise kasvatuse tunnis ei viili keegi. Mõned lähevad isegi jalgsi koolist koju, teades, et see liikumine on nende tervise ja kena väljanägemise huvides. Ei tea, kuidas selline arusaam on laste teadvusse jõudnud, aga igal juhul on see tugev plusspunkt nende kasuks.

Praegu on meil suureks mureks sisevõimla ja kaasaegsete spordivahendite puudumine. Poisse aga haaravad väga sisemängud. Kui käime Olustveres palli mängimas, on alati raskusi mängude lõpetamise ja koju naasemisega.

Kõigest hingest loodame, et uut õppeaastat saame alustada oma spordisaaliga."

Erla Soots,
Suure-Jaani
Gümnaasiumi
kehalise kasvatuse
õpetaja:

"Ma arvan, et
suhteliselt aktiivne.

Võrreldes 1987. aastaga, kui ma Suure-Jaani tulim, on laste hõivatus

spordiga kasvanud ja täiskasvanute hulgas on aktiivne sportimine hoogustunud hoolimata majanduse allakäimisest. Lastel on spordi vastu kogu aeg huvi olnud. Varem tegeldi siin põhiliselt kergejõustikuga. Hakkasime lisaks pakkuma korvpallitreeninguid nii tüdrukutele kui poistele. Nüüd on muutunud massiliseks võrkpalli mängimine ja väga palju poisse käib jalgpallitreeningutel. Erinevate spordialade valik on suurem, igaüks leiab omale meelepärase.

Kahjuks võib lastega võistlustel käimine soiku jääda, kuna bussisõidu rahad tahetakse ära võtta. Kui see nii läheb, võib juhtuda, et lapsed kaovad treeningutele ära.

Spordiklubi "Kirm" käib väga erinevatel võistlustel. Kolme võistkonnaga on nad esindatud maakonna meistrivõistlustel korvpallis ning jalgpalli mängivad sel aastal juba vabariigi kolmandat liigat.

Eriti tihe elu käib täiskasvanutel võrkpallis. Sürgaveres toimuvad turniirid, kus osaleb kümme võistkonda piirkonnast ja Viljandist käivad veteranid. Oma võistkondadega on esindatud SK "Kirm", "Taavi puu", Suure-Jaani vald ja linn, Tääksi, Sürgavere, jt.

Ideaalis näeksin ma ammu lubatud spordisaali ehitamist siia Suure-Jaani Gümnaasiumi juurde. Täismõõtmega spordisaali tooks rohkem alasid sisse, saaks võibolla treenereid juurde vaadata, lastele leiaks veelgi enam rakendust ning kõik oleks käe-jala juures. Ja muidugi vajavad treenerid normaalselt töötasu. Praeguse sümboolse tasustamise juures on ainsaks edasiviivaks jõuks vaid treeneri fanaatiline huvi spordi vastu ja soov näha väärilist järeldasvu."

**Mati
Adamson,**
Suure-Jaani
valla noorsoo-
ja sporditöö
spetsialist:

"Suure-Jaani piirkonnas on sport alati au sees olnud ning praegugi tegutsetakse selles vallas aktiivselt. Olemasolevaid ressursse aitaks ehk veelgi maksimaalselt ära kasutada parem koordineerimine. Müts maha spordiklubi "Kirm" ja kõigi fanaatikute treenerite ees, kes oludest hoolimata siinkandis spordielu arendavad.

Kui valmivad ka kõik praegu planeeritud spordirajatised, on meie piirkonnas võimalused spordi harrastamiseks peaaegu ideaalsed. Loodan, et haldusreformi lõppedes on kokku lepitud konkreetset

arenguperspektiivid. Neid järgides suudetakse hästi hallata spordihooned ning samas ka motiveerida oma tööd südamega tegevaid spordiinimesi."

Vahur Roht,
spordiklubi
"Kirm" president:

"Ma olen küll
Viljandi inimene, kuid eks teie piirkonna klubi presidentiks valitu pean oskama sellele vastata. Spordiklubi "Kirm" põhitgevus on kõik pallimängud. Kergejõustik on teisejärguline, kuna klubiliikmete keskmine vanus on selle ala jaoks liiga suur. Tõsi küll, Meinhard Kirmi noorte kergejõustiklaste treeningrühm tegutseb meie klubi nime all.

Sport omab Suure-Jaanis kindlat kohta, klubi ridadesse on väga palju noori juurde tulnud ja võistluste ajal kaasaelajaid ning pealtvaatajaid jagub. Minu arvates on spordielu Suure-Jaani linn ja regiooni jaoks väga oluline valdkond. Linn ega linnalinn ei püsi vananeva elanikkonna najal püsti, vaja on noort verd ja värsked ideid. Suure-Jaani peaks selle nimel rõhuma just nimelt spordile. Suure-Jaanis puudub tööstus, aga on tugev kultuur, sinna juurde sobib ju hästi sportjapuhkus.

Arusaamatuks jääb, miks iga aktivist veab seda vankrit oma soodu, puudub koordineeritud tegevus. Kogu aeg on tunne, et kõik tahavad hirmsasti midagi teha, aga igaüks püüab seda oma mätta otsast, andmata endale aru, et ühiselt saaks tunduvalt paremini ja odavamalt.

Kutsusime korra omavalitsustegelased kokku ja arutasime neid probleeme. Kas on üldsegi otstarbekas pidada omavalitsuses spordimetoodiku kohta, võibolla saaks klubi sporditöö organiseerimisega paremini hakkama kui üks inimene? Jutuajamisest selgus, et peamiseks puuduseks spordi edendamisel on vähene omavaheline suhtlemine.

Üheks suureks mureks on Suure-Jaani staadion. Näha on, et noori siinna tõmbab, samuti kõrvalolevale korvpalliplatsile. Minu meelest on see noorte väljaelamise koht number üks. Järelikult on vaja noortele pakkuda seal väljaelamise võimalust, et nad ei läheks kusagile lõhkuma või laamendama. Staadion vajaks põhjalikku korrastamist. Jalgpalliväljaku murule ei sobi heitealad, nii vasar kui ketas lõhuvad rohkamarat. Muru on seal raske muruks nimetada, seda enam, et

pole teist keegi hooldanud ka. Muru elementaarne hooldamine näeb ette vähemalt kord aastas liivatamist ja õhutamist. Regioon on jäänud puhkama oma loorberitele, nad ei teadvusta endale, et oli küll ilus ja hea staadion, aga ka hea asi ei säili ilma hooldamiseta ja mida rohkem käest ära lastakse minna, seda kulukam on taastamine. See staadion oleks terve regiooni üks olulisem spordirajatis, kui ta korrastada.

Vaja oleks teha terve regiooni ühtne võistluskalender ehk arengukava aasta peale ette. Siis saaks tunduvalt paremini ühiselt kavandada nii ürituste organiseerimist kui rahastamist. Täiesti on ära ununenud spordi ja kultuurisidemed sõpruslinnade ja maakondadega. Noortele oleks harjutamise juures väga heaks stiimuliks ja auks pääsmine piirkonda esindama mõnel sõpruskohtumisel."

Intervjueris: Jaanus Siim

Meie mehed Joutsas

Suure-Jaani võrkpalimeeskond osales turniiril Soomes. Võistlused toimusid 6. jaanuaril kaunis väikelinnas Joutsas. Lisaks meie võistkonnale mängis veel kolm Soome võistkonda. Mängud olid tasavägised ning saavutasime igati hinnatava II koha. Vastuvõtt oli väga sõbralik. Vastuvõtu Soomes organiseeris Leo Putrolainen, kellele selle eest erilised tänud. Meie võistkonnas mängisid Indrek Toobal, Joel Saar, Raivo Roosi, Kaspar Ots, Tiit Aavasalu ning allkirjutanu

Toomas Aavasalu

Suure-Jaani piirkonnas on sport alati au sees olnud ning praegugi tegutsetakse selles vallas aktiivselt. Olemasolevaid ressursse aitaks ehk veelgi maksimaalselt ära kasutada parem koordineerimine. Müts maha spordiklubi "Kirm" ja kõigi fanaatikute treenerite ees, kes oludest hoolimata siinkandis spordielu arendavad.

Ideaalvariandis
Kui valmivad ka kõik praegu planeeritud spordirajatised, on meie piirkonnas võimalused spordi harrastamiseks peaaegu ideaalsed. Loodan, et haldusreformi lõppedes on kokkulepitud konkreetset arenguperspektiivid, mida järgides suudetakse hästi hallata spordihooned ning samas ka motiveerida oma tööd südamega tegevaid spordiinimesi.

III TOIVO GROSBERGI MÄLESTUSVÕISTLUSED OLUSTVERE UJULAS

Eesti meisterujjad kogunesid 20. jaanuaril kolmandat korda Olustverre, et mälestada sõpra ja võistluskaaslast Toivo Grosbergi, tehes seda nii nagu see olek. talle endale kõige rohkem meeldinud - ujudes.

Olustvere ujula on Eesti vanim maaujula mis valmis 1966 aastal, siin on ujumise algõpetuse saanud ka kohalikud lapsed, teeneka spordipedagoogi eluajal pole Olustveres uppunud ükski laps.

Traditsiooniks on saanud küünalde süütamine Suure-Jaani kalmistul Toivo Grosbergi kalmul, ühiselt lauldi sõbra mälestuseks Ujujate laulu.

Meisterujujate liikumine ühendab endas erineva tasemega ujumist armastavaid inimesi. See liikumine on rahvusvaheline, toimuvad Euroopa- ja maailmameistrivõistlused. Suurtel võistlustel on võistlejad jagatud viie aasta kaupa vanuseklassidesse A 25-29; B 30-34....

1991 aastal Kiievis peetud NLiidu lahtistel meistrivõistlustel tuli T. Grosberg 50 m rinnuluujumises NLiidu meistriks, poole pikemal distantsil tuli pronksmedal., 1994 aasta Hollandi lahtistel meistrivõistlustel naases ta 2 kullaga - lisaks 50m R ka teateujumises. Kohad esikümnes on ka Saksamaal ja Itaalias peetud võistlustelt.

Oma elu viimastel võistlustel

21.XI 1998 tuli Toivo Grosberg I - grupis 50 m rinnuluujumises Eesti meistriks.

Võistlused avas Meisterujujate klubi president Olav Lukin, tema andis ka startikäsklused. ja need kõlasid erinevatel distantsidel erinevates keeltes. Ajamõõtjaks Kaja Komissaarov ja ajad kirjutas üles Eestit Paraolümpiaal esindanud ujujaid treeniv Örne Pollisinski

Kõigil kolmel võistlusel on osalenud ka noored ujujad seekord Mikk ja Ats Vaaks Viljandist ja Olustvere Põhikooli õpilased: Mari Juk, Tõnu Säga, Kaarel Kilki, Keijo Järve, Kristjan Käär ja Toivo Grosbergi tütrepoeg Marten Saareoks.

Võistlused lõpetati Olustvere lossis. Iga osaleja sai diplomi tulemustega, fortuuna otsustas kes sai auhinnaks purgi mett. Vaid kaks eakamat said meepurgi eriauhinnana - tallinnlanna Leida Sevruk kellel aastaid kõvasti üle 80 ja viljandlane Rolain Laante.

Järgmised, Toivo Grosbergi IV mälestusvõistlused toimuvad 5. jaanuaril 2002. Aastal

Heli Grosberg

Küünla süütamine Toivo Grosbergi haul

Toivo Grosberg
Pilt on tehtud 1997 Prahast meisterujujate Euroopa meistrivõistlustel

Tallinna ujumisklubi president Olav Lukin avas võistlused šampusepauguga. Vanim osavõtja Leida Sevruk oli 87 aastane (ravis vasakult esimene)

FOTOD: Jaanus Siim ja erakogu

Suure-Jaani piirkonna parimad sportlased 2000.a.

Aastal 2000 piirkonna parimate sportlaste väljaselgitamiseks jagati detsembri alguspäevil välja 25 ankeeti. Selgitati välja parim: kergejõustikus (mehed ja naised), lauamängudes (mehed ja naised), võrkpallis (mehed ja naised), korvpallis (mehed) ja jalgpallis (mehed). Selgitati välja ka parim meessportlane ja parim naisportlane aastal 2000. Ankeedis tuli nimetada iga ala kolm parimat punktisüsteemis 3,2 ja 1. Laekus 24 ankeeti.

Pildile jäid: Indrek Jegorov, Maret Miilen, Hugo Hommik, Eha Sepp, Hillar Pesti ja Katrin Ots

FOTO: Jaanus Siim

Tulemused: kergejõustik mehed (nimetati 16 sportlast)

1. Sven Simuste 62 punkti
2. Simmo Siil 18
3. Kristjan Vares 15

naised (nimetati 7 sportlast)

1. Katrin Ots 40 punkti
2. Merle Kink 29
3. Piirt Aidak 28

Lauamängud: (male+kabe+britë+koroona+pet anque) mehed (8)

1. Hugo Hommik 62 punkti
2. Hillar Kuhu 25
3. Ülo Kõst 19

naised (5)

1. Eha Sepp 53 punkti
2. Kerli Aver 23
3. Helle Saega 6

võrkpall mehed (16)

1. Kaspar Ots 27 punkti
2. Aadu Hommik 23
- 3-4. Tiit Karus 16.3.
- 3-4. Heiki Adamson 16

naised (12)

1. Maret Miilen 45 punkti
2. Erla Soots 29
3. Evi Putrolainen 23

jalgpall (14)

1. Indrek Jegorov 48 punkti
2. Indrek Toobal 32
3. Priit Aavasalu 21

1. Hillar Pesti 50 punkti
2. Urmas Sipelgas 25
3. Eero Metsvahi 24

Parim meessportlane (20)

1. Sven Simuste 48 punkti
2. Aare Hommik 12
3. Hillar Pesti 11

Parim naisportlane (12)

1. Maret Miilen 33 punkti
2. Piirt Aidak 22
3. Katrin Ots 19

Spordialade parimaid autasustas Suure-Jaani Linnavalitsus (P.Arro), Suure-Jaani Vallavalitsus (A.Olesk), Olustvere Vallavalitsus (A.Aua) ühisel koosviibimisel 05.jaan.2001.

Ankeedi täitsid: Heino Johanson, Aadu Hommik, Aare Aua, Olavi Udam, Hugo Hommik, Arnold Pastak, Mihkel Jürisson, Endel Subi, Jaak Riis, Ain Olesk, Märt Perve, Ülo Kõst, Peeter Sadam, Märt Moll, Rein Valdmaa, Hillar Pesti, Enno Siil, Indrek Jegorov, Eero Metsvahi, Aarne Miilen, Mati Adamson, Erla Soots, Robert Ilves, Vello Jürgenson.

Spordimetoodik Hugo Hommik

HARIDUSELU

TURISMIKORRALDUSE ERIALA

Eestis kõneldakse ja kirjutatakse üha rohkem turismist. Üha sagedamini on inimesed ratastel. Kindlasti on ka enamik "Leole" lugejaid kaugemal või lähemal võõrsil käinud. Olgu reisimise põhjuseks töö- ja äriajad või puhkus, ikka soovime, et reisisele valimine, piletide, viisa- ja reisikindlustuse ostmine, sõit kodust eemale ja tagasi ning teenuste kasutamine sihtkohas kulgeksid lodusalt ja pakuksid positiivseid emotsioone.

Eesti turismi üheks arenguvõimaluseks on siseturism. Et Eestimaal turism edeneks, on vaja koolitatud inimesi.

Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskoolis õpetatakse turismikorralduse eriala 1997. aastast alates. Meie eesmärk on ette valmistada mitmekülgsete oskustega töötajaid eelkõige väikese ja keskmise suurusega turismiettevõtete jaoks. Ei saa ju väike firma iga kitsa tööloigu tarvis tööle palgata inimest. Laiapõhjaline ettevalmistus annab lõpetajatele ka rohkem võimalusi tööturul.

Õppima ootame keskharidusega hakkajaid inimesi, kes soovivad teistele heaolu luua. Koolitarkusi ja praktilisi oskusi omandatakse 1 aasta ja 10 kuud. Õpitakse klienditeenindust, Eesti ja maailma kultuurilugu, giiditööd, Eesti ja maailma turismigeograafiat, maaturismi, reisikorraldust, turismiturundust, võõrkeeli, arvutiõpetust ja turismiettevõtlust. Lisaks oma kooli õpetajatele viivad õppetööd läbi ka külalislektorid ja eriala praktikud.

Väga tähtsaks peame praktilist väljaõpet. Teoreetiline õppetöö vaheldub õppekursioonidega, mille käigus

õpivad õpilased põhjalikult Eestimaad tundma ja omandavad reisikorralduse ja giiditöö praktilisi oskusi.

Esimese reaalse kliendi teenindamise ja temaga suhtlemise kogemuse saavad õpilased Olustvere Turismikeskuses. Põhjalikud erialased oskused omandatakse kutsepraktikate käigus erinevates turismiettevõtetes üle terve Eesti. Olustvere praktikandid on ettevõtjate poolt sedavõrd nõutud, et kõikidele soovijatele praktikante ei jätku. Praktikate läbiviimisel on koolil palju koostööpartnereid Eesti erinevates piirkondades. Viljandimaa turismiettevõtetest on meil olnud asjalik koostöö Viljandi Turismiinfokeskusega, Kivi Turismitaluga, Soomaa Rahvuspargiga, Reisibüroodega A.G.M., Hetika ja Reisiekspert, külalistemajaga Alice, hotelliga Centrum, hosteliga Oma Kodu ja Karksi-Nuia Turismiinfopunktiga. Mõnedel õpilastel on olnud võimalus praktiseerida Soomes, Rootsis ja Saksamaal.

Turismikorralduse eriala on Olustveres lõpetanud 3 lendu. Kooli lõpetades saavad õpilased kutseõppeasutuse lõputunnistuse. Millega tegelevad meie vilistlased täna? Nad õpivad edasi, töötavad õpitud erialal ja muudes valdkondades, kasvatavad oma lapsi, teenivad Eesti Kaitseväes, hoiavad välismaal lapsi. Nad saavad elus hakkama vaatamata sellele, et Eestimaal on turismihooaja pikkus vaid 3 5 nappi kuud.

Tiina Ardel
Olustvere TMK turismikoolituse
koordinaator

KAASLANE

URVE MUKK KES ON SEE NAINE MEILE, KUHVAVERELASTELE?

Häid mõtteid, ideid ja arvamusi võib omada nii mõnigi, aga neid teostada ning lõpuni viia suudavad vähesed. Sul oli tahet sõita Tartu vahet, et tundide ja päevade viisi olemasolevaid arhiivmaterjale Kuhjaverre kohta koguda. Selgus ju seegi, et küla on mainitud esmakordselt 1599.a. Olen arvamusel, et üheks oluliseks osaks inimeste arusaamas külaliikumise vajalikkusest sai just Sinu ettepanek tähistada Kuhjaverre külas 400-ndat aastapäeva. Visalt ja järjekindlalt tuli astuda järgmisi samme. Valmis Kuhjavee küla ajalugu valgustav trükis, hakkasid toimetama oma külalehte.

Ei mäleta, et ükski plaanitud lehenumber oleks ilmumata jäänud, sest Sinu olemus lihtsalt ei luba ühtki alustatud

asja pooleli jätta. Ega kõrghariduse omandamine Tartu Ülikoolis kaugõppe teel pole ka midagi muud kui katsumuste rada hakkama said ja edukalt. Saksa keele filoloogina oled leidnud aega ja tahtmist ka kohalikule külarahvale keeleõpet jagada. Igapäeva töö viib Sind Raudna Põhikooli õppealajuhataja ametit pidaja. Teadagi, tihti tuleb olla valmis ka asendustundide andmiseks. Nii võib tihti juhtuda, et linnakorterist jõuad koju Tire tallu vaid nädalavahetusel. Rikas inimene oled ju ka! Sind ümbritsevad pereliikmed, sugulased, head kolleegid ja tuttavad ütlevad ikka, et Urve näol on tegemist mootoriga, mis kunagi ei jäta võimalust endal ega teistel läbi

Toimetulek on meie kätes

Iga uus aasta algab lootustega elu ede nemisele. Käib uue eelarve koostamine. Selle käigus selguvad tööd ja tegemised, mida Suure-Jaani linn saab uue aastatuhande esimesel aastal endale lubada. Mis on tegemised, mis hakkavad silma paranemise poolel?

Ilma pikema sissejuhatuseta tuleb tunnistada, et linna kukru olukord on väga kesine. Eelnevatel aastatel võetud ja kogutud võlg on vaja hakata tagasi maksma. Lõputu venitamine oma kohustuste täitmisel muudab tulemust aina halvemaks. Samas ei tohi käsi rüppe lasta ja alistuda. Omavalitsuse ja iga teise raskustes olija eesmärk on leida lahendusi, sest elu läheb edasi.

Igasuguse eelarve tasakaalustamiseks on ka võimalus: suurendada tulusid või vähendada kulusid. Põhimõte kehtib ühtevõrd kodus, eraettevõttes või kohalikus omavalitsuses. Tulude suurendamisele aitab kaasa parem/suurem sissetulek (palk, laekuvad maksud vms), mittevajaliku kauba müümine (kui on mida müüa) või õnnelik juhus (ootamatu pärandus, lotovõit vms). Kahjuks pole Suure-Jaani linnal nimetatud võimalustest midagi tulutoovat leida (kui maamaksu

määrat suurendamine välja jätta). Linnavalitsus on teinud ettepaneku Suure-Jaani vallale osaleda linna kultuurimaja ja raamatukogu kulude katmises, kuna ligi kolmandik nende asutuste kasutajatest on valla elanikud.

Järele jääb kulutuste piiramise tee. Ka siin on omad piirid, mille üle tamine on väga ebameeldiv. Allakirjutanu arvates oleme seisus, kus ellujäämise nimel tuleb loobuda väga paljust harjumuspärasest ja ka vajalikust.

Esialgsete kavade kohaselt suudetakse maksta välja seadusega suurendatud miinimumpalgad selle saajatele ja seni kehtinud palgad ülejäänutele. Kõik muud kulud tuleb lõpetada. See ei muuda paremaks linna väljanägemist, kuid midagi pole parata ellu on vaja jääda!

***

Õpetussõna, kuidas hoida kokku kulutusi: "Ära osta seda, mida on vaja, osta vaid seda, ilma milleta ei ole võimalik elada."

Selle põhimõtte järgi püüame kokku panna linna eelarvet, mis peaks vastu võetama 22. Märtsil.

Peeter Arro, linnapea

Selgitame suhteid

Aasta esimesel nädalal istusid ühise laua ümber Suure-Jaani linnaja Suure-Jaani valla ametnikud, et lõpetada vanad vaidlused gümnaasiumi rahastamise ümber. Vahendaja rolli täitsid maavalitsuse rahandusspetsialistid.

Vastuolu tekkis 1999. aastal, kui linn ei suutnud täita eelarvega võetud rahalisi kohustusi. Volikogu vähendas kahele korral gümnaasiumi eelarvet kokku 325 000 krooni võrra, mille tulemusena alanes õpilaskoha maksumus. Allakirjutanu teavitama teel asjaoludel, vaatamata koostöölepingus sätestatud kohustusele, ei informeeritud muudatustest teisi omavalitsusi, kes osalesid kooli kulude katmises proportsionaalselt oma piirkonna õpilaste arvule (Suure-Jaani Gümnaasiumi 513 õpilasest on hetkel linnast 208 ja Suure-Jaani vallast 228). Nii maksis Suure-Jaani vald 1999. aasta lõpuks ligi 150 000 krooni vajalikust rohkem. Olustvere, Vastemõisa ja Vändra valdade ning teiste osalevate omavalitsuste ettemaks kokku ületas 47 000 krooni. Seega Suure-Jaani linn kasutas naabrite raha 197 000 krooni muudeks kuludeks.

Kogu 2000. aasta jooksul Suure-Jaani linn ei tunnistanud seda ja nii ei jõutud ühisele arusaamisele kooli rahastamisega seotud lahkar-

vamustes. Põhjuseid võib pakkuda erinevaid, kuid need ei vii asja edasi. Omavahel tülis olevad naabrid ei ole head naabrid.

Artikli algul kirjeldatud kokkusaamise eesmärgiks oli soov alustada uue sajandi raamatupidamist seisust, mida poleks põhjust enam vaidlustada. Paaritunnise arutelu lõpuks sõlmiti linnapea ja vallavanema allkirjadega varustatud kokkulepe, milles arvestati erinevaid ettepanekuid kooli kohamaksu arvutamiseks. Eelmise aasta jaoks kujunes selleks ligi 411 krooni õpilase kohta kuus, Kokkuleppes tunnistab Suure-Jaani linn, et tema käsutuses on uue aasta alguse seisuga ligi saja tuhande krooni eest naabrite raha. Arvestades linnakassa rahalisi raskusi, tehakse tagasiarvestus esimese poolaasta korrallistes maksetes.

Üks kivi naabrite ühiselt teelt peaks olema vähemaks jäänud. Küllap on võimalik kõrvaldada ka muud nähtavad ja peidus olevad takistused, et mõne aasta pärast sõbralikult leivad ühte panna ja piirkonna elu edendada.

Peeter Arro,
Suure-Jaani linnapea

Märkus: Käesolev artikkel on kirjutatud naabrite soovil.

Suvi on reiseid aeg.

Käes on viimane talvekuu ja õige aeg on mõelda sellele, mida huvitavat ette võtta suvekuudel. Viimasel kahel suvel on mitukümmend reisihuvilist saanud tellida ja alustada reisi otse Suure-Jaanist.

"Germalo Reaside" vahendusel on ära nähtud kaunis Viin kuulsal ooperiteatri ja Schönbrunni lossiga, Šveitsi kõige romantilisem linn Luzern, Tirooli mäestik, Baieri kuninga Ludvig II muinasjutuloss, võrratu Wiesi palverändurite barokk-kirik Baieris ja palju muid huvitavaid objekte marsruudil Austria-Šveits-Baierimaa.

Võrratuid elamusi pakkus ka 10-päevane Inglismaa-Šotimaa reis, mille programm oli võimalus tutvuda Londoni ja Edinburghi vaatamisväärsustega. Suursugust muljet avaldas Elizabeth II residents Windsori loss, saladuslik Loch Ness ja Šotimaa kõrgeim mäetipp Ben Nevis. Ka saareriigi loodus ületas kõik lootused, sest kõrgmägede nõlvadel õitsvaid nii ilusaid kanarbikuvälju kohtab haruharva.

Ka eelolevaks suveks on võimalik tellida huvitavaid ja mugavaid reise maadesse, mida te võib-olla veel enda jaoks avastanud ei ole. Algust on tehtud kahe grupi komplekteerimisega:

Kesk-Norra 3.-9. Juuli

Peterburg 15.-17. Juuni

"Germalo" reisikalender on väga tihe ja huvitav. Informatsioon ja broneerimine aadressil: Suure-Jaani, Välja 7-4, tel 72-048. Varajastel tellijatel (kuni 15. Märts) ja kordusõitjatele hinnasoodustus. Olete oodatud reisima.

Vello Aleksejev

Teated

BAAR KÕIDAMA

AVATUD E-R 12.00 15.00

- * pakume maitsvaid ja odavaid lõunaid
- * kokteil vastuvõetud kuni 50 inimesele
- * baari ruume saab reserveerida sünnipäevadeks, peideks kui ka kõigiks teisteks üritusteks kuni 50 inimesele
- * pidulike ürituste korraldamisel aitame teid meelepärase ansambli leidmisel
- * info telef. 043 71392; 043 71406; 055689382

Seoses amortiseerumisega lõpetab töö Suure-Jaanis Välja tn piirkonna satelliitTV võrk

24. veebruaril kell 10.30 toimub Lembitu ausamba juures Vabariigi aastapäevale pühendatud **pidulik aktus**.

23.vebruaril on Suure-Jaani Kultuurimajas **DISKO** (21.00-2.00)

Suure Jaani Raamatukogus on üleval Jaan Kaplinski 60. sünnipäevale pühendatud **raamatunäitus**.

Alates 2001.a. ei vabastanud Olustvere Vallavolikogu Olustvere vallas elavaid ning maakasutatust omavaid **pensionäre maamaksust** s.o. 1 ha või 200 krooni ulatuses.

Alus: Maamaksuseaduse muudatus.

Seoses eeltooduga on maksuraskustes pensionäridel võimalik taotleda üldistel alustel ühekordset toetust valla sotsiaalsummadest.

Kehtestada alates 1.märtsist 2001.a. Olustvere lasteaia "PIILU" **õppe- ja majanduskulude katteks** vanemate kaetava osa määraks **100.- krooni kuus**. Õppe-ja majanduskulude maksust on vabad kuud juuli ja august. Vanemad tasuvad maksu 15.kuni kuu lõpuni eelmise kuu eest.

23.02.2001.a. kell 19.00 toimub **Olustvere lossis Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamise kontsert**. Peale kontserti puhkeõhtu. Tantsuks mängib ansambel GEM, Aivar Margna.

Ostan **okaspuupalke ja paberipuid**. Raie + väljaveo võimalus. Tasu kohe. Tel. 056 688 332

ÕNNITLEME SÜNNIPÄEVALAPSI!

Olustvere vald		
Heino Elagin	04.02.1931	70
Verner Toots	28.02.1921	80
Eduard Veersalu	02.02.1920	81
Magda Koppel	02.02.1919	82
Linda Teedla	21.02.1918	83
Anna Jänes	25.02.1917	84
Nadezda Tsekun	12.02.1917	84
Evald Kolk	06.02.1914	87
Selma Puss	22.02.1912	89
Veera Sulg	14.02.1910	91
Elvi Reimal	31.01.1936	65
Maie Kotsar	31.01.1936	65
Mare Puss	23.01.1941	60
Robert Niilov	21.01.1941	60
Aime Söster	16.01.1951	50

SUURE-JAANI VALD

ÕNNITLEME SÜNNIPÄEVALAPSI

Alide Tammai	07.02.1905	96
Ida Hints	13.02.1907	94
Johannes Kink	01.02.1911	90
Hans Kase	10.02.1912	89
Amanda Teemus	11.02.1913	88
Maria Neeme	21.02.1914	87
Selma-Juhanna Mändla	03.02.1916	85
Jaan Gregor	10.02.1920	81
Linda Kuresoo	28.02.1920	81
Hilda Mägi	17.02.1921	80
Liidia Padar	21.02.1931	70
Marju Grentsmann	20.02.1936	65
Elvi Mikk	21.02.1936	65
Maimu Zahkna	21.02.1936	65
Salme Elts	26.02.1936	65
Marge Tegova	17.02.1946	55
Küllü Kuusik	18.02.1946	55
Aime Jaska	04.02.1951	50
Heli Nilson	05.02.1951	50
Juhan Uiba	26.02.1951	50

Jaauari ajalehes oli aasta vahetumisega seoses tekkinud segades jaanuarikuu sünnipäevalastega. Palume vabadust tekkinud segaduse ja ebameeldivuste pärast.

Soovime veelkord palju õnne jaanuarikuu sünnipäevalastele:

Jenni Licht	16.01.03	98
Mihail Mägi	10.01.11	90
Maive Spitsmacher	07.01.12	89
Veera Koodres	12.01.16	85
Eva Kalbus	23.01.15	86
Martha Siil	28.01.21	80
Linda Piir	22.01.26	75
Meinhard Kirm	15.01.31	70
Liilia Köpp	24.01.36	65
Kalju Mägi	07.01.36	65
Ruth Riivald	21.01.41	60

VEEBRUARIKUUSÜNNIPÄEVAD

Anna Kulbusch	10.02.11	90
Leida-Marzella Malla	11.02.16	85
Leida Jürman	05.02.18	83
Heino Rasto	21.02.31	70
Anne Ibrus	10.02.46	55
Helle Jürisson	27.02.51	50
Arkadi Gri an	23.02.51	50

† Mälestame

Anni Paas	20.09.1918	-	02.01.2001
Diane Tiganik	30.11.2000	-	01.01.2001
Diana Tiganik	30.11.2000	-	03.01.2001
Peeter Varjund	09.02.1939	-	15.01.2001
Matilde Marjasoo	06.07.1911		08.01.2001
Koidula Subi	16.09.1917	14.01.2001	
Karl Viigand	13.08.1913	04.02.2001	
Paul Sülla	08.05.1925	04.02.2001	

Vastemõisa rahvamajas
Reedel, 9.vebruaril
kell 21.00 04.00

**VALENTINI DISCO
ESINEB ANACONDA**

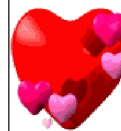
Alates 01.00 RAVE
ÜLLATUSED!

**Kuumad puuritantsijad
AASTA AVAPIDU**

Pääse 21.00 22.00 60.-
22.00 - 75.-

DJ HOVERI

Toetab Liivi Heliis

Õnnitleme lapse sünni puhul

Aavi ja Märt Uustalil sündis 18.12.2000
poeg Joel

25.12.2000 sündis GUNNAR KEES
ema KAIRI PIHO, isa VIRGO KEES

29.12.2000 sündis MERIT KIKRE
ema ULVI KIKRE, isa ANTS KIKRE

08.01.2001 sündis MATTIAS UMAL
ema INNA UMAL, isa ANDRUS UMAL

LEOLE

Kolme omavalitsuse infoleht ilmub kord
kuus.

E-mail Leole@vald.s-jaani.ee

Reklaam (043) 55 431

Reklaamkuulutuse hind:

firmal 150.- kr.,

erasisikul 15.- kr.

Teie reklaam ilmub järgmises lehes kui
toote selle meile enne 04. kuupäeva.

Toimetaja:

Tiiu Jüriado

Suure-Jaani jsk,

tel. kodus (043) 71 580

E-mail

Tiiu.Jyriado@mail.ee

Toimetaja-abi fotograaf:

Jaanus Siim

tel. kodus (043) 72 001

Mob. 051 78 704

E-mail Jaanus.Siim.002@mail.ee

Kontaktisikud:

Suure-Jaani Linnavalitsus

Lii Rennit

tel. (043) 71 145

faks. (043) 71 271

E-mail lii@lv.s-jaani.ee

Suur-Jaani Vallavalitsus

Märt Perve

tel. (043) 55 431

faks. (043) 55 439

E-mail mart@vald.s-jaani.ee

Olustvere Vallavalitsus

Silvi Raudmets

tel. (043) 74 266

faks. (043) 74 389

E-mail olustverevv@alex.vil.ee

Suure-Jaani Gümnaasium

Reeda Sadam

tel. (043) 71 130

faks. (043) 72 050

mob. 052 02 343

E-mail reedada@sjg.edu.ee

Trükk

OÜ Vali Press

Põltsamaal Pajusi mnt. 22

Tel.(077) 52 491

E-mail vali@estpak.ee

Küljendus Marko Reimann

Tel. (052)83695

E-mail marko@s-jaani.ee